

at den jo meget fremragende Mand, der tidligere stod i Spidsen for Udenrigsministeriets Administration, havde en Tendens, som saadanne Mænd undertiden have, nemlig at gøre alting selv eller i det mindste anlægge alt selv og anvise selv, hvorledes ofte ogsaa rene Bagateller skulle gøres. Hvis jeg tør bruge en saa profan Sammenstilling i dette Forhold som med en Ene pige i en almindelig Husholdning, saa vil jeg sige, at den tidligere Direktør var og kunde være og vilde være Ene pige eller Majordomus i Udenrigsministeriet, og han har ikke efterladt nogen, der kunde tage Arbejdet op efter ham, han har ikke lært de underordnede at staa paa egne Ben og at kunne bære Ansvaret og løfte sig op til et Syn, der gik ud over det rent bureaumæssige. Dernæst har en anden Ting virket stærkt paa Forholdene i Udenrigsministeriet, og det er, at der i en hel Aarrække i Staben, som der er ganske faatallig, har været en Mand, der var syg, og hvis Gerning altsaa andre maatte gøre. Jeg skader sikkert ikke denne Mand — det er noget af det, jeg mindst ønsker at gøre —, for jeg kan godt se, at han nu, da vi staa ved en Omordning her, vil træde tilbage. Men man er dog nødt til at tale om disse Forhold, naar man i det hele skal søge at naa til Klarhed over, hvad der er Mangelen ved Udenrigsministeriet. Man maa drage disse Ting frem, og Herrerne ville indrømme mig, at det er en ganske overordentlig væsentlig Ting i den faatallige Stab, at andre end de dertil bestemte maa gøre Arbejdet, de komme da til at herske langt ud over deres egne Enemærker. Der bliver saa indplantet en andens Aand end den, der uadtaltil staaer med Ansvaret.

Jeg har omtalt den ene af de — man kunde kalde dem — organisatoriske Ændringer, man vil gøre, og har altsaa sagt om den, at jeg tror, at den sagligt ingen Betydning vil have. Grunden til, at man ønsker den, indser jeg naturligvis meget godt. Jeg skal nu omtale en anden meget betydningsfuld organisatorisk Ændring, som dette Lovforslag vil indføre, og det er Sammenblandingen af den konsulære og den diplomatiske Karrière. Det er min Overbevisning, at hvis man vil ødelægge enhver af de Spirer, der ved de senere Konsulatslove fra 1894 ere lagte til et godt uddannet Konsulatkorps, behøver man blot at gøre dette: at blande Konsulat- og Diplomat-Karrièren sammen. Hvis man gør det, ville de Herrer faa at se, hvorledes Konsulatkorpset vil blive ødelagt, og hvor-

ledes Diplomatkorpset vil blive draget nedad. Det er noget, man, naar man færdes i de Kredse, ser hver eneste Dag, at der gaar, hvad jeg vil kalde Diplomati i en Konsul, og begynder en Konsul først at ville spille Diplomat, kunne De være sikre paa, at han er færdig som Konsul. Han bliver maaske et fremragende diplomatisk Geni, men som Konsul er han færdig. De to Ting sigte paa helt forskellige Maal.

Naar der i Kommissionsbetænkningen omtales Muligheden af, at man kunde nedlægge vort Diplomati, og naar det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Jensen-Sønderup) strejfede den samme Tanke ved at antyde, at vore Diplomater — saa vidt jeg forstod ham — være af mindre Betydning nu end tidligere, maa jeg sige, at dette sikkert er ganske forkert. Diplomaten besøger Forhandlingerne med det fremmede Lands Regering, og han har det for et lille Land som vort ganske overordentlig betydningsfulde politiske Efterretningsvæsen under sig, et Efterretningsvæsen, som kan blive afgørende for Spørgsmaalet om et lille Lands Eksistens eller Ikke-Eksistens. Men deraf følger, at de Kredse, han maa bevæge sig i, de Steder, hvor han maa søge Tilhold, og hvor han maa hente sin Kundskab, ere helt andre end de, Konsulen skal søge hen i. Der staaer i Kommissionsbetænkningen, at Opgaverne ere delvis de samme, at mere og mere flyde de Opgaver sammen — det er ikke just disse Udtryk, men det er Meningen —, som Diplomati og Konsulatsvæsenet have. Det er fuldstændig forkert, man ved, at Byen hedder Snerpe, men man ved ikke, hvor den snerper hen. Jeg mindes en Udtalelse hos en af de betydeligste Autoriteter paa dette Omraade, Folkeretslæreren Russeren Martens. Han siger, at jo mere Tyngdepunktet for et Lands Politik kommer til at ligge i de materielle Interesser, desto mere glider Tyngdepunktet for den udenrigske Repræsentation fra Diplomati over i Konsulatsvæsenet. Dette er ikke saadan at forstaa, at Diplomati bliver mindre væsentligt, end det tidligere har været. Rundt omkring i Landene vil man tværtimod se, at Diplomatiets Betydning snarere er i Stigning end i Dalen. Men Martens' Udtalelse betyder, at bortset fra de rent politiske Spørgsmaal spille Erhvervsspørgsmaalene en saa afgørende Rolle, at de, som beskæftige sig med dem, stige op til en anden og større Betydning, end de havde tidligere. Det betyder ikke